

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Kovács Erzsébet ügyvéd (7100 Szekszárd, Arany János utca 17-21.) által képviselt **felperes neve sz. felperes leánykori neve** (címe) felperesnek - a dr. Balás Ákos ügyvéd (7100 Szekszárd, Bezerédj utca 4-6.) által képviselt **alperes neve**(címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 2007. szeptember 26. napján kelt 16.P.20.682/2005/40. számú ítélete ellen az alperes által 41. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja és mellőzi az elsőfokú ítéletben megítélt 3.000.000 (hárommillió) forint nem vagyoni kártérítés után az alperes késedelmi kamat fizetésére kötelezését. Ezt meghaladó részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 90.700 (kilencvenezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes X belterületén 2003. október 6-án közlekedési balesetet szenvedett, amikor az úttest menetirány szerinti jobb oldalán kerékpárral haladva XY x-i lakos, az általa vezetett XXX-000 forgalmi rendszámú Mazda 323 típusú személygépkocsival elütötte. A gépjármű üzemben tartója az alperes jogelődjénél kötött kötelező gépjármű felelősségbiztosítási szerződést.

A baleset következtében a felperes agyrázódást, testszerte (fej, mellkasfal, hasfal) számos zúzódást, szeméremizület szétválását, jobb oldali keresztcsonti-csípőizület szétválását, jobb oldali sípcsont és szárkapocscsont darabos, bokaizületbe hatoló törését, baloldali szárkapocscsonttörést, jobb oldali III. kézközépcsonttörést

szenvedett. A sérülések tényleges gyógytartama hat hónapra tehető. A balesettel okozati összefüggésben a felperesnél maradandó fogyatékoság alakult ki, amely a csípőízületek, mindkét térdizület, mindkét bokaizület elfajulásos elváltozásában, mozgásbeszűkülésben nyilvánul meg. Ezen túlmenően a többszörös kombinált medencesérülés következtében vizelettartási rendellenesség alakult ki, mindehhez pszichés állapotának romlása és depressziós tünetek társultak.

Az alperes a felperes részére 2005. október hónap végéig nem vagyoni kártérítés címén összesen 2.000.000 forintot fizetett meg, különböző vagyoni igényeket elfogadva 591.737 forint vagyoni kártérítést tartott megalapozottnak, azonban a felperes balesetben való 20 %-os közrehatásának figyelembe vételével ebből az összegből 473.389 forintot fizetett meg a felperesnek 2005. május 20-án. Ezen túl utólagos elszámolással 2005. január 1. napjától kezdődően elfogadott havi 6.000 forint járadékot a felperes javára, amelyből ugyancsak levont 20%-ot, így 2005. januárjától havi 4.800 forint járadékot fizetett meg a felperes részére.

A felperes többször módosított keresetében nem vagyoni kártérítés címén a peren kívül megfizetett összegben túl további 4.000.000 forint és járulékai, valamint a már teljesített nem vagyoni kártérítés után késedelmi kamat, továbbá különböző jogcímenek összesen 6.251.275 forint és járulékai vagyoni kártérítés és 153.954 forint/hó baleseti kártérítési járadék megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Az alperes ellenkérelme túlnyomórészt a kereset elutasítására irányult. Kis részben a felperes keresetét elismerte.

A felperes kereseti kérelmén belül ápolás, gondozás költsége címén 2004. évre 468.000 forint, 2005. évre 511.000 forint, 2006. évre 547.500 forint, 2007. évre szeptember hónappal bezárólag 438.000 forint, összesen 1.964.500 forint, a továbbiakban pedig járadék formájában havi 48.667 forint, gyögmasszázs költségének térítése címén havi 10.000 forint és 420.000 forint hátralék, míg gyógyszerköltség címén 2007. szeptemberig 42 hónapra összesen 1.5709.910 forint hátralék és 2007. októbertől folyamatosan havi 37.617 forint járadék megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek nem vagyoni kártérítés címén 3.000.000 forintot és annak 2003. október 6-tól a kifizetés napjáig járó törvényes kamatát és további 2.000.000 forint után 2003. október 6-tól 2005. október 30. napjáig járó törvényes kamatát, vagyoni kártérítés címén 2.995.698 forintot és annak 2005. július 1-től a kifizetés napjáig járó törvényes kamatát és további 473.389 forintnak 2004. július 1-től 2005. május 20. napjáig járó törvényes kamatát, valamint 2007. október 1-től minden hónap 15. napjáig előre esedékesen havi 83.187 forint járadékot és 500.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest az állam javára 435.000 forint illeték és 85.000 forint állam által előlegezett költség megfizetésére.

Megállapította, hogy a balesetben a felperes igen súlyos, maradandó következményekkel járó sérüléseket szenvedett, korábbi életvitele lényegében teljes mértékben megváltozott, mindennapi élete a társadalmi életben való részvétele tartósan és súlyos fokban megnehezült, önmaga ellátására teljes körűen nem képes. Mindezek függetlenek a felperes életkorától, illetve korábbi sorsszerű megbetegedéseitől, amelyek mellett a balesetet megelőzően a felperes teljes életvitelt folytatott. Ennek figyelembe vételével a nem vagyoni kártérítés mértékét 5.000.000 forintban állapította meg, amelybe beszámította az alperes által peren kívül megfizetett 2.000.000 forintot, így további 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, valamint a 3.000.000, illetve 2.000.000 forint után esedékes késedelmi kamatok megfizetésére kötelezte az alperest.

Az ápolás, gondozás költségei körében a helyben szokásos díjak figyelembe vételével XY igazságügyi szakértő szakértői véleményének alapul vételével határozta meg a keresetnek megfelelő összegű ápolási és gondozási díj lejárt és folyamatos járadék összegét. Nem fogadta el az alperesnek az e körben kifejtett álláspontját, utalva arra, hogy amennyiben az önkormányzatot terhelte is házi segítségnyújtási kötelezettség, ez a jogintézmény nem arra szolgál, hogy valamely károkozó kártérítési kötelezettségének mértéke ezáltal csökkenjen.

A masszázs költségét a keresetnek megfelelő összekszerűségben ugyancsak elfogadta az elsőfokú bíróság, megállapítva, hogy az igazságügyi szakértői vélemény megerősítette a masszázs szükségességét, annak összekszerűsége pedig eltúlzottnak nem tekinthető.

A gyógyszerköltségek körében a keresetnek részben adott helyt, mérlegeléssel az elsőfokú eljárás során kirendelt igazságügyi orvosszakértői vélemény, valamint a becsatolt gyógyszer számlák és szakorvosi igazolás figyelembe vételével állapította meg az e körben megítélt 15.000 forintos havi gyógyszerköltséget, és ennek alapján határozta meg a hátralékos összeget is.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása, a nem vagyoni kártérítés tekintetében a kereset elutasítása, a vagyoni kártérítésen belül az ápolás, gondozás, a gyógyszerköltség és a megállapított járadék összegének leszállítása, valamint a masszázs címen megállapított járadékösszeg és hátralékos tartozás elutasítása, és a perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása iránt az alperes terjesztette elő fellebbezését.

A nem vagyoni kártérítés körében arra utalt, hogy a felperesnél már a baleset előtt is fennálltak olyan sorsszerű megbetegedések, amelyek a mozgását bizonyos fokban korlátozták, ezen túlmenően a felperes életkorából eredő sorsszerű egyéb elváltozások is fennálltak, tehát a felperes jelenlegi egészségi állapotát nem kizárólagosan a perbeli baleset okozta. Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés mértéke eltúlzott, annak helyes mértéke nem haladja meg az alperes által peren kívül kifizetett összeget.

Az ápolás-gondozás címén megítélt összeg leszállítását arra hivatkozással kérte, hogy a felperes kárenyhítési kötelezettsége körében köteles lett volna igénybe venni a megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező önkormányzati szakszolgálat ellátását. Kifejtette, hogy álláspontja szerint a szakszolgálat díját meghaladó költségeit - miután a kárenyhítési kötelezettségének a felperes nem tett eleget - maga köteles viselni. Erre tekintettel az ápolás, gondozás költségét 113 forint/óra figyelembe vételével kérte megállapítani, s ennek megfelelően leszállítani.

A gyógymasszázs vonatkozásában előadta, hogy a TB ellátásról szóló hatályos jogszabályok alapján a felperes 100 %-os TB támogatás mellett igénybe veheti ezt az ellátást, amennyiben ezt nem teszi, úgy kárenyhítési kötelezettségének ebben a körben sem tesz eleget, így erre a költségre nem tarthat igényt.

A gyógyszerköltségek tekintetében arra hivatkozott, hogy a perben kirendelt orvosszakértő annak havi mértékét 4-5.000 forintban határozta meg, álláspontja szerint az orvosszakértői véleménytől eltérően a bíróság nem mérlegelhetett volna.

Végül kifejtette, hogy az elsőfokú eljárásban az előterjesztett kereset pertárgy értékéhez viszonyítva a pernyertesség-pervesztesség aránya közel azonos, így a perköltségviselésre vonatkozó rendelkezés mellőzését és annak megállapítását kérte, hogy az elsőfokú eljárás költségeit a felek maguk viselik.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalására irányult.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság is elfogadta ítékezése alapján.

A tényállásban rögzített, felperes által elszenvedett sérülések súlyát és azoknak a felperes életére gyakorolt hátrányos hatását, így a nem vagyoni kártérítés összegszerűségénél figyelembe vehető szempontok körét és az egyes szempontok súlyát is helyesen és okszerűen mérlegelte az elsőfokú bíróság. A másodfokú bíróság is egyetértett azzal, hogy az elsőfokú ítéletben megállapított 5.000.000 forint az az összege, amely a felperest ért nem vagyoni hátrányok más nemű előnnyel való kompenzálásához hozzávetőlegesen szükséges. Egyetértett a másodfokú bíróság azzal is, hogy az elsőfokú bíróság az alperes által önként, de késedelmesen megfizetett 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés után a kártérítés esedékességétől, azaz a baleset időpontjától a kifizetésig késedelmi kamat fizetésére kötelezte az alperest.

Az összességében 5.000.000 forintos nem vagyoni kártérítést és a 2.000.000 forint után megítélt késedelmi kamat azonban a másodfokú bíróság megítélése szerint már a jelenlegi ár- és értékviszonyoknak megfelelő mértékben alkalmas a felperest ért hátrányok kompenzálására, ezért - ennyiben alaposnak találva a fellebbezést - mellőzte az alperesnek a 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés után további késedelmi kamatban való marasztalását.

Egyebekben a másodfokú bíróság az alperes fellebbezését alaptalannak találta. A perben kirendelt XY igazságügyi szakértő szakértői véleménye és személyes meghallgatása (37. jegyzőkönyv 4. oldal) alapján ugyanis megállapította, hogy amennyiben az önkormányzatnak van is az alperes által hivatkozott rendelete a házi segítségnyújtás körében, a szakértő nyilatkozatával alátámasztottan bizonyított, hogy az önkormányzatnak a rendelet teljesítéséhez megfelelő apparátusa, személyzete nincs, így a felperes ápolását, gondozását tényleges nem tudná ellátni ilyen irányú igény esetén sem. Mindezekre figyelemmel az alperes fellebbezésében foglaltakkal szemben nem állapítható meg, hogy a felperes kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, az ápolás, gondozás havi költségét az elsőfokú bíróság a perben kirendelt aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény adatai alapján határozta meg, ezért annak leszállítására a másodfokú bíróság nem talált indokot.

A masszázsköltséggel kapcsolatban előterjesztett fellebbezés körében annyiban helytálló az alperes fellebbezése, hogy a felperes TB támogatással is igénybe vehetné ezt a fajta ellátást. Megállapítható azonban a perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján, hogy a felperes olyan fokban mozgáskorlátozott, hogy szakrendelésre a masszázskezelés igénybevétele érdekében egyedül és gépjármű igénybevétele nélkül nem tud megjelenni. Mindezekre tekintettel az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításai és a felperes által e körben előterjesztett igazolás és alapján másodfokú bíróság a havi masszázs 10.000 forintos költséget megalapozottnak találta.

A gyógyszerköltséggel kapcsolatban a perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő átlagos gyógyszerköltségekre vonatkozóan adott nyilatkozatot, azonban ezt követően a felperes számlával és szakorvosi véleménnyel bizonyította, hogy a balesetet követően az addig szedett gyógyszereken kívül milyen további gyógyszerek szedésére kényszerült, és azok milyen többletköltségekkel jártak. E körben tehát teljes körűen bizonyítékokkal alátámasztottan határozta meg az elsőfokú bíróság a felperes gyógyszer-többletköltségének összegét, így az alperesi fellebbezés ebben a körben nem fogadható el. A szabad bizonyítási rendszer következtében a perbeli bizonyítékokat a maguk összességében kell értékelni és mérlegelni, így nem helytálló az alperesnek az a fellebbezési érvelése, hogy az orvosszakértői vélemény felülbírálatára bíróság ne lehetne jogosult az abban foglaltakkal ellentétes, további bizonyítékok értékelésének eredményeként.

Alaptalanul sérelmezte végül az alperes az elsőfokú ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezését is, az az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelően állapította meg.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megítélt 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés után a késedelmi kamatfizetési kötelezettség mellőzése mellett az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben helyben hagyta a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján.

A túlnyomórészt sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) és (5) bekezdése alapján köteles a felperes javára perköltség fizetésére.

A per tárgyi költségmentessége ellenére az alperes fellebbezésére lerótt 350.000 forint eljárási illetéket. A fellebbezési pertárgy érték helyesen 3.629.832 forint volt, ehhez képest az alperes a Pp.78.§(1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.)IM rendelet 3.§-ának (4) bekezdése alapján 217.800 forint fellebbezési eljárási illeték viselésére köteles, míg a fennmaradó 132.200 forint, tévesen lerótt illeték visszatérítésére jogosult.

P é c s , 2008. március 13.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteriné Dr. Bán Erzsébet s.k. bíró